

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-06-26)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-06-26)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 137. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000026.pdf> (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Heiberg, Johanne Luise, *Fra det Heibergske Hjem,*

Wien, Mandag d. 26. Juni 1854.

Denne Blomst har jeg plukket i Wien til Dig.

Min kjære Ludvig!

Jeg benytter atter Morgenstunden til at tale lidt med Dig. Wien er som sagt en meget smuk og behagelig Bye, pragtfulde Bygninger, Gader saa brede som Torve, Huse som Paladser, Boutikker i tusindevis, aldrig har jeg seet den Mængde af Handlende, thi det er ikke i enkelte Qvarterer, men i hele Byen, i hver Gade og Gyde, i alle Forstæderne, det er mageløst. Kan Du ikke sende mig en halv Snees tusind Daler til at købe for, thi mindre kan ikke gjøre det. Og hvilke Kirker, den ene pragtfuldere end den anden. Her flyver i hele Wien en Mængde vilde Duer, som især bygge paa Kirkerne, i en saadan Mængde, omtrent som Allikerne i Frederiksborg. At disse Dyr ere trygge her, kommer vel af, at Duen i Catholicismen er en hellig Fugl. Vi saae i Løverdags Bagtalelseskolen i Bourg-Theatret saa maadelig udført, og saa kalfatret ved Oversættelsen, at det var en Jammer. Ikke Een af de spillende udfyldte deres Plads. 1) I Aftes Søndag havde de Debutantindens Fader, et Stykke Du vel erindrer fra de franskes Forestillinger i Kjøbenhavn. Men da det var besat med maadelige Skuespillere vi alt havde den Ære at kjende, foretrak vi at gaae ud i Forstaden paa et Folke-Teather, det var ret morsomt i sit Slags. En Comiker, Hr. Scholz, en af de meest afholdte her, var virkelig original. Ganske i Smag som vor afdøde Lindgreen. 2) Der fortællles her, at Bourg-Theatrets. 1380g flere andre Theatre have forgæves anmodet ham om at komme til deres Theatre; han vil blive hvor han er, og heri gjør han vist ret. I Morgen reise Wiehe og Hagen herfra for directe at tage til Kjøbenhavn. De kommer vist til Dig for at hilse Dig fra mig og fortælle Dig, at jeg har det godt. Fribilletter have vi ikke faaet i Bourg-Theatret, da vi ingen Visitte have gjort. Det er jo i sin Orden. Det er forfærdeligt saa langsomt vore Breve gaae fra Kjøbenhavn og hertil, og herfra til Kjøbenhavn. Jeg haaber høiere op paa Dagen at faae Brev fra Dig, men vi have udregnet, at hvis Du strax svarer mig paa dette Brev, kan jeg maaskee endnu faae eet fra Dig i Wien, inden vi forlader denne Keiserstad. Jeg længes mægtig! Bournonvilles have vi intet seet til her i Wien, og det er ret godt. 1) Det er en fæl Slægt.

8*

Tirsdag d. 27. Morgen.

I Aftes var vi i Bourg-Theatret og saae atter et fælt Stykke og intet mærkeligt ved Spillet. Jo, vi ere vel reiste! I Gaar vare vi ude med Wiehe og Hagen i Schön-Brunnen. Et mageløst Sommer-Slot, en halv Miilsvei fra Byen, med et fuldstændigt Menageri af alle Dyr og Fugle. En Have i den gamle franske Stiil, men saa storartet, at jeg synes aldrig at have seet Mage, ikke engang i Paris. Det er saa phantastisk, at det er som om man drømmer, og i et væk tvivler om Virkeligheden. Vi bleve overraskede af et Tordenveier med en gruelig Regn, saa vi i Hast maatte forlade det, men jeg vil derud igjen for ret at bese det. Fra Taget af Slottet kan man see hele Wien ligge som i en Dal, hvilket Regnen forhindrede os fra at see. Hvorledes har Du det, Ludvig? Hvor mange Gange om Dagen gjør jeg dette Spørgsmaal, men ak! uden at faae Svar.

Tirsdag Aften.

Tak min kjære, kjære Ludvig! Dit andet Brev modtog jeg i Eftermiddag til min store Glæde. Hvor kjærlige ogs. 139søde ere disse Breve for mig, og dog, saa glad, saa usigelig glad jeg bliver ved at læse dem, maa jeg altid græde ovenpaa at have læst dem, men stille, ganske stille græder jeg, det er min Længsel efter Dig, der fremkalder disse Taarer. Jeg nænner ikke at lade Anthon mærke mit Savn og min Længsel. Hvor lykkelig gjør dog alle Dine kjære Ord mig, ja i Sandhed kan jeg gjøre Dit Citat til mit:

»In der Ferne fühlt sich die Macht,
Wenn Zwey sich redlich lieben.«

Din Gang til min Moder, mine Venner, Din Interesse for Haven, alt dette rører mig, saa jeg stille maae græde, græde med en Veemod, som kun den kjender og forstaaer, som har følt noget lignende hvad jeg i denne Sommer føler. Hvad skal jeg sammenligne den underlige Fornemmelse med? Saaledes maa en Kortsynet være tilmode, der har glædet sig til at betragte en deilig Udsigt, men som har glemt sine Brillen hjemme. En ung Pige, der skal paa Bal, men som har tabt Nøglen til det Kammer, hvor al hendes Pynt er forvaret, og maa gaae i sin gamle Kjole. Ak! jeg har glemt de Brillen hjemme, hvorigjennem jeg skulde nyde hvad her er at nyde, Dig — Din Omgang, Din Opmuntring, ja selv Dine Feil savner jeg. Det er svagt af mig, jeg vil fortryde det bagefter, jeg veed det, men det er, og jeg føler det, det bliver saaledes, indtil vi sees igjen. Da jeg i Dag havde læst Dit kjære Brev, sagde jeg til Anthon: »Nu vil vi strax kjøre ud til Plössl 1) (thi han boer i en af Forstæderne) og købe Ein Feltstecher til Heiberg. « Som sagt saa gjort, men det var et daarligt Indfald, thi først her savnede jeg Dig ret. »O!« sagde jeg: »Var dog Heiberg her hos alle disse Kikkerter.« Jeg talte med Plössl selv, en rar, venlig Mand mellem 50 og 60 Aar men umaadelig døv. »De maa sige, hvad De ønsker,« sagde han, »til denne Mand,« idet han pegede paa en Anden, »saa vil han sige mig det, thi jeg er meget døv.« Imidlertid talte jeg selv ind i hanss. 140Øre, og han forstod mig. Jeg fortalte ham, at Du interesserede Dig saa meget for hans Instrumenter, sagde ham, at han jo var verdensberømt. Han smilte og sagde i en smuk Tone, at det glædede ham, at hans Ringhed var naaet til os. Han gav mig en Catalog hjem med til Dig.

Jeg købte en ganske lille Gavtyv af en Feltstecher, hvormed jeg saae vidunderligt fra hans Vinduer, hvorfra der var den deiligste Udsigt til Bjergene og Byens Kirker. Atter i Aften have vi seet en maadelig Forestilling paa Bourg-Theatret. Jeg gider ikke spille det kostbare Papiir med at omtale den videre. Tak fordi Du drak min Skaal med Lene Møller, hils hende fra mig. Ogsaa hendes gode Tanker om mig have rørt mig. Alle overvurderer mig, og det er i Grunden en smertelig Følelse. Tak fordi Du saa venlig modtager mine smaae Morgen-Hilsener. Jeg har endnu en Blegn paa min Finger af den megen Forseglen med Lak, som jeg ikke er vant til. Jeg glæder mig over denne Blegn og seer ofte paa den. Det glæder mig, at jeg veed Du spiser hjemme om Onsdagen, saa veed mine Tanker hvor de skal søge Dig paa denne Dag. Fru Collett er naiv. »O! vogt Dig mit Barn, for de skrivende Qvindfolk!« 1) Jeg ærgrer mig over Nielsen, og Publicum, hvad skal Enden blive! Og nu god Nat for i Aften, i Morgen fortsætter jeg Brevet. God Nat, min kjære elskede Ven. Jeg gaaer nu hen at nyde mine bedste Øieblikke i Døgnet, naar jeg i min Seng beder for Dig og falder i Søvn med Dig i Tankerne, med Dig og ingen Anden.

Onsdag d. 28. Kl. 2 Formiddag.

Min kjære Ludvig! I dette Øieblik kommer jeg fra Professor Skoda, 2) een af Wiens berømteste Læger. Jeg har aabnet Dahlerups Brev og ladet denne Mand læse det, (inden selv at see et Ord deri. Spørg Dahlerup, hvor mange Fruentimmer han troer at kunde gjøre mig det efter). Han sagde at Marienbad vilde vist gjøre mig godt, men dersom Smerterne i Underlivets. 141ikke skulde ophøre, vilde han raade mig at tage den halve Tid til Franzensbad, der var stærkere jernholdig. Min Frygt for at blive sort i Huden havde ingen Nød, der var saa godt som ingen Svovl i dette Bad, og i det hele taget vilde han slet ikke gaae ind paa, at Sminken kunde have denne Virk- ning. Vi reiser altsaa herfra Wien paa Tirsdag Morgen Kl. 6 og er da i Prag om Aftenen Kl. 9. I Prag bliver vi een, høist to Dage, og gaaer da direkte til Marienbad. Du kan altsaa ikke svare mig paa dette Brev til Wien, thi Brevene gaae jo saa langsomt. Svarer Du strax kunde jeg maaskee faa Brev i Prag, hvis ikke, maae jeg have Taalmodighed til jeg kommer til Marienbad. Du seer altsaa, min kjære Ludvig, at jeg har be- sluttet mig til at tage til Badet. Har jeg bragt det Offer at skilles fra Dig, vil jeg i det mindste forsøge dette Middel, og om muligt derved faae mit Offer betalt; at reise videre for at more sig, er en egen Sag uden Dig. Jeg befinder mig for- resten vel, men har dog af og til de gamle Smerter i Siderne, saa jeg bør gjøre et Forsøg, synes mig. Farvel, min kjære Ludvig! Tænk som hidtil med Kjærlighed paa Din

Hanne.

Hils min Moder og siig, selv om det ikke er Tilfælde, at jeg udtrykkelig nævner hende i mine Breve. Hun græder, hvis Du ikke siger det. Hils Suhr, Din Moder og Alle. I Dag spiser Du altsaa hjemme. Jeg skal drikke Din Skaal til Middag. Rigtignok kun i Øl.

Hvis Du kan, saa behold Pennen til Suhr til jeg kommer hjem.